

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/198445,Instytut-Pamieci-Narodowej-nagrodzil-wladze-samorzadowe-za-propagowanie-historii.html>
03.05.2024, 20:38

Instytut Pamięci Narodowej nagroził władze samorządowe za propagowanie historii - Mikołajki, 5 marca 2024

Podczas IX Europejskiego Kongresu Samorządów zostały wręczone Nagrody Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dla samorządów terytorialnych za opiekę nad miejscami pamięci i propagowanie postaw patriotycznych.

Instytut Pamięci Narodowej na IX Europejskim Kongresie Samorządów – Mikołajki, 4–5 marca 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Dyrektor BUWiM IPN Adam Siwek podczas IX Europejskiego Kongresu Samorządów – Mikołajki, 5 marca 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Instytut Pamięci Narodowej na IX Europejskim Kongresie Samorządów – Mikołajki, 4–5 marca 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Instytut Pamięci Narodowej na IX Europejskim Kongresie Samorządów – Mikołajki, 4–5 marca 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Instytut Pamięci Narodowej na IX Europejskim Kongresie Samorządów – Mikołajki, 4–5 marca 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Instytut Pamięci Narodowej na IX Europejskim Kongresie Samorządów – Mikołajki, 4–5 marca 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Instytut Pamięci Narodowej na IX Europejskim Kongresie Samorządów – Mikołajki, 4–5 marca 2024. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Dyskusja „Czy jest potrzebny i co nam daje patriotyzm lokalny?” – Mikołajki, 5 marca 2024. Fot. Łukasz Czechyra (IPN)

Dyskusja „Czy jest potrzebny i co nam daje patriotyzm lokalny?” – Mikołajki, 5 marca 2024. Fot. Łukasz Czechyra (IPN)

Dyskusja „Czy jest potrzebny i co nam daje patriotyzm lokalny?” – Mikołajki, 5 marca 2024. Fot. Łukasz Czechyra (IPN)

Intencją ustanowienia nagrody jest wyróżnienie i docenienie władz samorządowych, które podejmują działania na rzecz opieki nad miejscami pamięci, promowania historii – ze szczególnym uwzględnieniem tożsamości lokalnej – w aktywny sposób upamiętniają polskich bohaterów i dbają o nasze dziedzictwo narodowe.

Nagrodę wręczył dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN Adam Siwek. Wyróżnienie to otrzymał Urząd Gminy Wyry – nagrodę odebrała Joanna Pasierbek-Konieczny, przewodnicząca Rady Gminy Wyry oraz Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie, w którego imieniu nagrodę odebrał Piotr Pilch, wicemarszałek Województwa Podkarpackiego.

Urząd Miasta Wyry aktywnie działa na rzecz kultywowania miejsc pamięci narodowej oraz historii regionu, zwłaszcza dotyczącej II wojny światowej. Jest też otwarty na inne instytucje, dlatego wiele wydarzeń jest współorganizowanych z instytucjami kulturalnymi, stowarzyszeniami, a także z Instytutem Pamięci Narodowej.

Ścisła współpraca z IPN skupia się na propagowaniu historii powstań śląskich oraz II wojny światowej. Zorganizowano wspólnie m.in. uroczystość upamiętniającą powstańca śląskiego Feliksa Świerkota, połączoną z oznaczeniem grobu znakiem pamięci „Tobie Polsko”. 2 września 2023 roku w Gostyni upamiętniono także płk. Władysława Kiełbasę – najwyższego rangą polskiego oficera, który zginął na Śląsku w czasie wojny obronnej 1939 roku. Wspólne działania obu urzędów łączy również ustawa o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski i ujmowanie w ewidencji grobów osób ważnych dla lokalnej społeczności, takich jak np. grób śp. Franciszka Fityki – z jednej strony uczestnika wojny obronnej oraz żołnierza 2 Dywizji Pancerniej gen. Stanisława Maczka, a z drugiej wieloletniego wójta Gostyni.

Jednym z najważniejszych działań upamiętniających jest współorganizowana od 2004 roku rekonstrukcja historyczna bitwy wyrskiej wraz z towarzyszącym jej piknikiem wojskowo-historycznym, a także główne obchody o randze wojewódzkiej, poświęcone walkom obronnym na Śląsku, które połączone są organizacją Dnia Weterana Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej. Uroczystości te mają również wymiar tradycyjnego spotkania i świętowania dla wszystkich śląskich kombatantów.

Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie obsługuje sprawy związane z dotowaniem ochrony podkarpackich zabytków oraz aktywności organizacji pozarządowych w dziedzinie kultury. Motywuje do rozwoju artystycznego i twórczego poprzez program stypendialny oraz system nagród. Współorganizuje prestiżowe wydarzenia kulturalne oraz inicjuje projekty własne popularyzujące dziedzictwo kulturowe i nowe trendy w kulturze. Sejmik Województwa Podkarpackiego udziela dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa podkarpackiego. Dotacje zostały przyznane m.in. na: prace konserwatorskie schronu kolejowego Stępina – Cieszyna, prace konserwatorskie przy nagrobkach na cmentarzu ewangelickim w Dąbkowie, prace konserwatorskie przy grobowcach Cetnarskich na cmentarzu komunalnym w Łąncucie, remont historycznej chałupy rodziny Szylarów – (rodzina przechowywała podczas II wojny światowej 6 osób narodowości żydowskiej).

Wśród działań samorządu jest wiele inicjatyw związanych z upamiętnieniem m.in. Rodziny

Ulmów, Żołnierzy Wyklętych, ppłk. Łukasza Ciepłińskiego, gen. Maczka. Powstały m.in. upamiętnienia poświęcone lotnikom z Ziemi Jarosławskiej, walczącym w Polskich Siłach Powietrznych na Zachodzie (mural w Jarosławiu, 2020 r.), mural Franciszka Kotuli w Rzeszowie (Rzeszów, 2020 r.), mural upamiętniający 39. Pułk Piechoty Strzelców Lwowskich, którego I i III batalion stacjonowały w Lubaczowie (Lubaczów, 2021 r.), mural upamiętniający major Marię Mirecką-Loryś w Nisku (Nisko, 2023 r.).

Samorząd Województwa Podkarpackiego stworzył i współprowadzi Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej. W 2023 roku wsparł ideę organizacji Podkarpackiego Kongresu Pamięci Narodowej w G2A Arena w Jasionce. Jest reprezentowany podczas uroczystości państwowych i rocznicowych na terenie Podkarpacia m.in.: rocznicy wprowadzenia stanu wojennego, rocznicy powstania Polskiego Państwa Podziemnego, Narodowym Święcie Niepodległości, rocznicy napaści sowieckiej na Polskę, Narodowym Dniu Żołnierzy Wyklętych, rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego. Reprezentacja Samorządu Województwa Podkarpackiego uczestniczy w uroczystościach współorganizowanych przez Instytut Pamięci Oddział w Rzeszowie związanych z odsłonięciem nowych upamiętnień, remoncie już istniejących, otwarciu wystaw, uroczystościach pogrzebowych osób odnalezionych przez Biuro Poszukiwań i Identyfikacji IPN.

[W ubiegłym roku laureatami nagrody zostały miasta: Włodawa, Mysłowice i Brzeg.](#)

Europejski Kongres Samorządów to platforma wymiany poglądów, łącząca liderów samorządowych z przedstawicielami administracji państwowej, organizacji pozarządowych i biznesu. Tegoroczna edycja wydarzenia odbyła się pod hasłem „Przyszłość idei decentralizacji w zmieniającym się świecie”. Instytut Pamięci Narodowej był partnerem instytucjonalnym Kongresu.

Program obejmował ponad 200 wydarzeń: bloków programowych, paneli dyskusyjnych, warsztatów, wykładów, prezentacji. Debaty Kongresu poruszały między innymi obszary, takie jak: zarządzanie jednostkami samorządu terytorialnego, mechanizmy rozwoju miast i regionów, finansowanie inwestycji, ochrona środowiska czy polityka zdrowotna.

Dyskusje podczas kongresu odbyły się w ramach piętnastu ścieżek tematycznych, takich jak: Gospodarka, Biznes i Zarządzanie, Społeczeństwo, Finanse, Zrównoważony Rozwój, Współpraca Międzyregionalna, Forum Kultury Regionów, Salon Przemysłu Turystycznego, czy Zdrowie.

W jednym z paneli „Czy jest potrzebny i co nam daje patriotyzm lokalny?” wziął udział Mikołaj Bujak z Instytutu Pamięci Narodowej. W dyskusji uczestniczyli m.in. Robert Gwiazdowski, Maciej Piwowarczuk, Bogusław Szwedo, Izabela Kożuch.

Uczestnicy spotkania rozmawiali na temat znaczenia patriotyzmu lokalnego i jego roli we

współczesnych społecznościach. Przedyskutowali korzyści, jakie może przynieść lokalny patriotyzm, w kontekście budowania więzi społecznych, rozwijania gospodarki regionalnej i promowania dziedzictwa kulturowego.

Organizatorem [IX Europejskiego Kongresu Samorządów](#) jest Fundacja Instytut Studiów Wschodnich, która prowadzi działalność na rzecz promowania dialogu i współpracy pomiędzy państwami Europy Środkowej i Wschodniej. Głównym Partnerem wydarzenia jest Województwo Warmińsko-Mazurskie.

[Więcej informacji można znaleźć na stronie Kongresu.](#)